

BÖLÜM 8

FİLYOS LİMANINDA İNTERMODAL TAŞIMACILIK

Songül SARIALIOĞLU¹
Ayşe ATABEY²

8.1. GİRİŞ

Globalleşen dünyada ticari alanda kendini gösteren gelişimin etkisi yoğun bir şekilde taşımacılık endüstrisine de yansımıştır. Büyüyen ticaret hacmi, artan rekabet ve taşımacılık maliyetleri lojistik sektörünü daha düşük maliyetli ve daha hızlı hizmet için ekonomik çözümler aramaya yönlendirmiştir. Böylelikle farklı taşıyıcı ve taşıma modlarının kullanılmasını sağlayan intermodal taşımacılık, lojistik sektöründe tercih edilen bir taşıma türü olarak ortaya çıkmıştır (Çavuşoğlu ve Şakar, 2013). Bunun yanı sıra günümüzde sürdürülebilir çevre için sera gazı emisyonları ve karbon ayak iziyle ilgili yapılan düzenlemeler lojistik sektörü paydaşlarının ulaşım faaliyetlerinin çevresel etkileri konusunda da hassas olmalarını sağlamıştır. İntermodal taşımacılık düşük maliyetle, daha hızlı ve verimli taşımacılık sağlarken ulaşım kaynaklı çevresel zararları azaltarak bu beklentileri karşılamaktadır.

Günümüzde gelişmiş ülkelerin çoğu, intermodal ulaşım altyapısının etkin kullanımını için yeni projeler yapmaktadır. Türkiye önemli projeler yürüten ülkeler arasında yer almakta ve hayata geçirdiği/geçirmeyi planladığı projelerle ulusal ve uluslararası taşımacılık ağını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Asya ile Avrupa kıtaları arasında bir köprü görevi gören ve taşımacılık için oldukça önemli geçiş koridorlarında yer alan Türkiye bu özellikleriyle lojistik bir üs olma potansiyeli bulundurmaktadır.

Türkiye'nin lojistik potansiyelinin etkili bir şekilde kullanılması için intermodal taşımacılık ağının geliştirilmesi oldukça önemlidir. Bu amaçla Kars-Tiflis demiryolu, Mersin Konteyner Limanı, Çandarlı ve Filyos limanları gibi projelerin yapılması planlanmaktadır. Özellikle Filyos Limanı'nı da kapsayan Filyos Vadisi Projesi Türkiye'nin bölgedeki intermodal taşımacılığına ilişkin faaliyetlerin gelişmesini de etkileyerek bölgenin lojistik sektöründe stratejik bir konumda olmasını sağlayacaktır.

1 Öğr. Gör., Bartın Üniversitesi, Bartın Meslek Yüksekokulu, Ulaştırma Hizmetleri Bölümü

2 Öğr. Gör., Ostim Teknik Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü

Liman” projesi Akdeniz’de Mersin Konteyner Limanı, Ege’de Çandarlı Limanı ve Karadeniz’de Filyos Limanı olmak üzere üç ana liman yapılması planlanmıştır.

Filyos Limanı’nı içerisinde bulunduran Filyos Vadi Projesi lojistik bir üs olma hedefini gerçekleştirmek için oldukça önemlidir. Hem ulusal hem de uluslararası ticarete katkı sağlamasının yansira intermodal taşımacılık avantajı yaratarak kuzey-güney koridoru vasıtası ile transit geçecek yüklerin taşınmasında oldukça önemli bir rol oynaması amaçlanmaktadır. Filyos Vadisi Projesinin, Batı Karadeniz illerinin gelişimine ve ekonomik olarak kalkınmasına katkı sağlayacağı, artan gemi trafiğinin Boğazlar üzerinde yarattığı baskıyı azaltacağı düşünülmektedir. Yıllık 25 milyon ton yük elleçleme hacmiyle bölgenin önemli bir lojistik üs olmasını sağlayarak Karadeniz’e kıyası olan ülkelerle rekabet gücünü arttıracaktır. Bölgede devam eden ulaşım ağlarının geliştirme ve iyileştirme çalışmaları sayesinde yük taşımacılığının çok modlu gerçekleştirilmesi ve sektör paydaşlarının beklentilerinin karşılanması amaçlanmaktadır.

KAYNAKÇA

- Barbanova, K. (2016). Türkiye İhracatında Multimodal Taşımacılık. *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*, (41), 1-12.
- Bektas, T., &Crainic, T. (2007). *A brief overview of intermodal transportation* (Vol. 3, 1-25).
- Boysen, N., Fliedner, M., &Scholl, A. (2010). Scheduling inbound and outbound trucks at cross docking terminals. *OR spectrum*, 32(1), 135-161.
- Caris, A., Limbourg, S., Macharis, C., Van Lier, T., &Cools, M. (2014). Integration of inland waterway transport in the intermodal supply chain: a taxonomy of research challenges. *Journal of Transport Geography*, 41, 126-136.
- Ceyhan, M. S., Kamacı, A., & Peçe, M. A. Batı Karadeniz Bölgesinin Kalkınmasında Filyos Projesi Başat Bir Rol Oynayabilir mi?. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 44-66.
- Crainic, T. G., & Kim, K. H. (2007). Intermodal transportation. *Handbooks in operations research and management science*, 14, 467-537.
- Çancı, M. ve Erdal, M., 2003. Lojistik Yönetimi, UTICAD, İstanbul, 1-33.
- Çavuşoğlu, D., &Şakar, G. D. (2013). Intermodal limanlar ve pazarlama iletişimi: Liman web sitelerinin içerik analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 5(2), 37-55.
- Çetinkaya, Mehmet (2012), Filyos Vadisi Projesi, <http://www.karorsan.org.tr/images/Filyos-Vadisi.pdf> [Erişim tarihi: 13.08.2022].
- Deveci, D.A. (2010). Türkiye’de Çoklu Taşımacılığın Geliştirilmesine Yönelik Stratejik Bir Model Önerisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 2(1), 13-32.
- BAKKA, 2020. Filyos Lojistik Merkezi Araştırma ve Ön Fizibilite Raporu, 2020.<https://bakkakutuphane.org/dokuman/filyos-lojistik-merkezi-arastirma-ve-on-fizibilite-raporu/489>. [Erişim tarihi: 13.08.2022].
- Gray, R., & Kim, G. (2001). *Logistics and International Shipping*. Institute of International Maritime Affairs, Korea Maritime University.
- ITF, 2022. <https://www.itf-oecd.org/sites/default/files/docs/09turkeysummarytr.pdf>. 20 Haziran 2022.
- Juhel, Marc H., 1999. The Role of Logistics in Stimulating Economic Development, China Logistics Seminar, Beijing, www.worldbank.org/transport/ports/trfdocs/lchina.pdf.

- Kaynak M., Zeybek H., 2007, İntermodal Terminallerin Gelişiminde Lojistik Merkezler, Dağıtım Parkları ve Türkiye'deki Durum, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Vol 9/2, 39-58.
- Lambert, D.M., Stock, J.R. ve Ellram, L.M. (1998). Fundamentals of Logistics Management. Singapore: Irwin/McGraw-Hill.
- DTO, 2015. Limanlar Geri Saha Karayolu ve Demiryolu Bağlantıları Master Plan Çalışması, Özet Sonuç Raporu 2015. <https://www.denizticaretodasi.org.tr/tr/sayfalar/master-planlar> [Erişim tarihi: 13.08.2022].
- Muller, G., 1995, Intermodal Freight Transportation, EnoTransportation Foundation.
- Nossack, J., & Pesch, E. (2013). A trucks cheduling problem arising in intermodal container transportation. *European Journal of Operational Research*, 230(3), 666-680.
- Obrecht, M., &Knez, M. (2017). Carbon and resource savings of different cargo container designs. *Journal of Cleaner Production*, 155, 151-156.
- Qu, Y., Bektaş, T., & Bennell, J. (2016). Sustainability SI: multimode multicommodity network design model for intermodal freight transportation with transfer and emission costs. *Networks and Spatial Economics*, 16(1), 303-329.
- Riessen, B. V., Negenborn, R. R., Dekker, R., &Lodewijks, G. (2015). Service network design for an intermodal container network with flexible transit times and the possibility of using subcontracted transport. *International Journal of Shipping and Transport Logistics*, 7(4), 457-478.
- Saatçioğlu, C., Saygılı, M.S., 2013, İntermodal Taşımacılıkta Denizyolu-Demiryolu Entegrasyonunun Ekonomik ve Çevresel Açından Değerlendirilmesi, Journal of ETA Maritime Science, 1(2), 19-26.
- Sahin, B., Yilmaz, H., Ust, Y., Guneri, A. F., Gulsun, B., & Turan, E. (2014). An approach for economic analysis of intermodal transportation. *The Scientific World Journal*, 2014.
- Slack, B., 2001, Intermodal Transportation, Handbook of Logistics and Supply Chain Management, Elsevier Science Ltd. London
- Steenken, D., Voß, S., & Stahlbock, R. 2004. Container terminal operation and operations research-a classification and literature review. *OR spectrum*, 26(1), 3-49.
- T.C. ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI, Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı2014-2020, 2014, <https://op.uab.gov.tr/uploads/pages/resmibelgeler/ulastirma-sektorel-operasyonel-programi.pdf> [Erişim tarihi: 21.06.2022].
- Thill, J. C., & Lim, H. (2010). Intermodal containerized shipping in foreign trade and regional accessibility advantages. *Journal of Transport Geography*, 18(4), 530-547.
- Toygar, A. ve Nart ve S. (2021). Requirements of Digital Management in the Global Supply Chain: The Case of Container Logistics, in: To Understand the Future Management: Managing through Digital Transformation, Peter Lang GmbH, Berlin: ss. 133-142. ISBN: 978-3-631-83885-3.
- UNCTAD Secreteriat, 2001. Implementation of Multimodal Transport Rules. <http://unctad.org/en/docs/posdtetlbd2.en.pdf> [Erişim tarihi: 13.06.2022].
- UNECE, 2012. Working Party on Intermodal Transport and Logistics Terms of Reference. <http://www.unece.org/leadmin/DAM/trans/main/wp24/tor/ToR-WP24e.pdf> [Erişim tarihi: 28.06.2022].
- UNESCAP, 2022. http://www.unescap.org/sites/default/files/pub_2285_Ch1.pdf [Erişim tarihi: 25.06.2022].
- UTIKAD, 2021. <https://www.utikad.org.tr/Detay/Sektor-Haberleri/30411/filyos-limani-bolgeyi-deniz-ticaretinin-merkezi-yapacak> [Erişim tarihi: 05.07.2022].
- UTIKAD, 2019. <https://www.utikad.org.tr/Detay/Sektor-Haberleri/25204/filyos-limani-projesi-n-de-sona-dogru> [Erişim tarihi: 10.07.2022].
- Web-1. <https://www.uab.gov.tr/haberler/karadeniz-in-yeni-lojistik-ussu-filyos-limani-hizmete-acildi> [Erişim tarihi: 02.07.2022].
- Web-2. <https://aygm.uab.gov.tr/filyos-limani> [Erişim tarihi: 28.06.2022].
- Web-3. https://www.iletisim.gov.tr/turkce/yerel_basin/detay/filyos-limaninin-acilisi-cumhurbaska

Bölgesel Kalkınma Bağlamında Filyos Limanı

ni-erdoganin-da-katilimiyla-gerceklestirilecek[Erişim tarihi: 02.07.2022].

Web-4.<https://www.7deniz.net/haber-7deniz-dergisi-mayis-haziran-sayisi-cikti-38525.html>. Mayıs- Haziran 2021.Pdf [Erişim tarihi: 13.07.2022].

Yıldırım, U., Toygar, A., & Çolakoğlu, C. (2022). Compensation effect of wages on decent work: A study on seafarers attitudes. *Marine Policy*, 143, 105155. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2022.105155>

Zografos, K. G., & Regan, A. C. 2004. Current challenges for intermodal freight transport and logistics in Europe and the United States. *Transportation research record*, 1873(1), 70-78.